

Paragraf 137

Ärendenummer KS2023/692

Hållbarhetslöfte - minskad klimatpåverkan 2023-2027

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande

Sammanfattning

Länsstyrelsen har ett regeringsuppdrag som består i att vägleda och samordna länets arbete med de nationella miljömålen. Uppdraget omfattar att upprätta och genomföra regionala åtgärdsprogram för att öka takten i genomförandet av åtgärder som bidrar till att länets miljötillstånd förbättras och att miljömålen nås.

Länsstyrelsen har i samråd med Uppsala läns miljö och klimatråd valt att genomföra uppdraget genom att ta fram fyra regionala åtgärdsprogram under begreppet Färdplan för ett hållbart län. Varje åtgärdsprogram samlar åtgärder för länets aktörer inom ett temaområde och varje program har en fyraårig genomförandeperiod. Programmets temaområden är:

- Minskad klimatpåverkan
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Vatten
- Miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Inom ramen för varje åtgärdsprogram ges kommunen möjlighet att teckna hållbarhetslöften. Genom ett hållbarhetslöfte förbinder sig kommunen att genomföra ett antal åtgärder och aktiviteter, enskilt eller i samverkan med andra aktörer. Kommunen sätter egna verksamhetsmål för åtgärderna och ansvarar för finansiering samt för att åtgärdsarbetet omhändertas i den egna verksamheten. För Enköpings del föreslås åtgärdsarbetet integreras med respektive nämnds arbete med långsiktig plan eller årsplan (beroende på när nya löften beslutas tidsmässigt).

Gällande minskad klimatpåverkan tecknade kommunen den första omgången löften 2019 och programperioden sträckte sig till 2022. Det är nu dags för förnyade löften inom området. Hållbarhetslöftena döps då om från "Klimat och energi" till "Minskad klimatpåverkan" för att harmonisera med Länsstyrelsens nomenklatur. Nytecknade löften gäller under programperioden 2023-2027.

I programmet finns 16 åtgärder:

- Öka transporteffektivitet och fossilfri mobilitet
- Fossilfria tjänstefordon och fossilfri arbetspendling och möteskultur
- Minska klimatpåverkan från flygresor
- Minska klimatpåverkan från godstransporter
- Minska klimatpåverkan från arbetsmaskiner
- Främja laddinfrastruktur eller tankmöjlighet av fossilfria drivmedel
- Minska energi - och effektanvändning och öka flexibilitet
- Öka produktion och användning av återvunnen eller fossilfri energi och fossilfria drivmedel
- Återvätning av torvmark
- Öka kolinlagring i jordbruket
- Öka kolinlagring i byggmaterial och biokol
- Utforma skötsel av grönytor för att öka kolinlagring
- Koldioxidavskiljning och lagring (CCS) eller användning (CCU)
- Öka kunskap, delaktighet och engagemang
- Fossilfria investeringar och kapitalplaceringar
- Minska plastens klimatpåverkan

För åtgärdsprogrammet inom minskad klimatpåverkan har länsstyrelsen gjort en översyn och omarbetning av strukturen sedan de första löftena tecknades och förvaltningarna behöver tid att ta ställning till dessa förändringar. Uppdateringarna har inte varit på remiss från länsstyrelsen och därför inte förankrats inom respektive verksamhetsområde. Förslaget är därför att kommunen tecknar hållbarhetslöftet inom minskad klimatpåverkan på övergripande åtgärdsnivå i november 2023 och sedan uppdaterar löftet med specifika aktiviteter under 2024 då även en resurs- och kostnadsuppskattning kan göras. Förslaget är framtaget i samråd med Länsstyrelsen i Uppsala län som är tydliga med att löften kan adderas till under samma period. Signering av hållbarhetslöften görs av kommunstyrelsens ordförande vid en årlig ceremoni där länets åtgärdsarbete uppmärksammas

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2023-10-03.

Inbjudan att teckna hållbarhetslöften, Länsstyrelsen i Uppsala län, 2023-09-21.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsens ordförande
Länsstyrelsen i Uppsala län

Kommunledningsförvaltningen
Maria Nordling
maria.nordling@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Nytecknande av hållbarhetslöfte i regionalt åtgärdsprogram för minskad klimatpåverkan

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta hållbarhetslöften för minskad klimatpåverkan på en övergripande åtgärdsnivå inom följande tio områden:
 - Fossilfria tjänstefordon och fossilfri arbetspendling och möteskultur
 - Minska klimatpåverkan från flygresor
 - Minska klimatpåverkan från godstransporter
 - Minska klimatpåverkan från arbetsmaskiner
 - Främja laddinfrastruktur eller tankmöjlighet av fossilfria drivmedel
 - Minska energi - och effektanvändning och öka flexibilitet
 - Öka produktion och användning av återvunnen eller fossilfri energi och fossilfria drivmedel
 - Återvätning av torvmark
 - Öka kolinlagring i byggmaterial och biokol
 - Utforma skötsel av grönytor för att öka kolinlagring
2. Kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att underteckna i punkt 1 angivna löften med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Ärendet

Bakgrund

Länsstyrelsen har ett regeringsuppdrag som består i att vägleda och samordna länets arbete med de nationella miljömålen. Uppdraget omfattar att upprätta och genomföra regionala åtgärdsprogram för att öka takten i genomförandet av åtgärder som bidrar till att länets miljötillstånd förbättras och att miljömålen nås.

Länsstyrelsen har i samråd med Uppsala läns miljö och klimatråd valt att genomföra uppdraget genom att ta fram fyra regionala åtgärdsprogram under begreppet Färdplan för ett hållbart län. Varje åtgärdsprogram samlar åtgärder för

länets aktörer inom ett temaområde och varje program har en fyraårig genomförandeperiod. Programmets temaområden är:

- Minskad klimatpåverkan
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Vatten
- Miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Inom ramen för varje åtgärdsprogram ges kommunen möjlighet att teckna hållbarhetslöften. Genom ett hållbarhetslöfte förbinder sig kommunen att genomföra ett antal åtgärder och aktiviteter, enskilt eller i samverkan med andra aktörer. Kommunen sätter egna verksamhetsmål för åtgärderna och ansvarar för finansiering samt för att åtgärdsarbetet omhändertas i den egna verksamheten. För Enköpings del föreslås åtgärdsarbetet integreras med respektive nämnds arbete med långsiktig plan eller årsplan (beroende på när nya löften beslutas tidsmässigt).

Gällande minskad klimatpåverkan tecknade kommunen den första omgången löften 2019 och programperioden sträckte sig till 2022. Det är nu dags för förnyade löften inom området. Hållbarhetslöftena döps då om från "Klimat och energi" till "Minskad klimatpåverkan" för att harmonisera med Länsstyrelsens nomenklatur. Nytecknade löften gäller under programperioden 2023-2027.

I programmet finns 16 åtgärder:

- Öka transporteffektivitet och fossilfri mobilitet
- Fossilfria tjänstefordon och fossilfri arbetspendling och möteskultur
- Minska klimatpåverkan från flygresor
- Minska klimatpåverkan från godstransporter
- Minska klimatpåverkan från arbetsmaskiner
- Främja laddinfrastruktur eller tankmöjlighet av fossilfria drivmedel
- Minska energi - och effektanvändning och öka flexibilitet
- Öka produktion och användning av återvunnen eller fossilfri energi och fossilfria drivmedel
- Återvätning av torvmark
- Öka kolinlagring i jordbruket
- Öka kolinlagring i byggmaterial och biokol
- Utforma skötsel av grönytor för att öka kolinlagring
- Koldioxidavskiljning och lagring (CCS) eller användning (CCU)
- Öka kunskap, delaktighet och engagemang
- Fossilfria investeringar och kapitalplaceringar
- Minska plastens klimatpåverkan

För åtgärdsprogrammet inom minskad klimatpåverkan har länsstyrelsen gjort en översyn och omarbetning av strukturen sedan de första löftena tecknades och

förvaltningarna behöver tid att ta ställning till dessa förändringar. Uppdateringarna har inte varit på remiss från länsstyrelsen och därför inte förankrats inom respektive verksamhetsområde. Förslaget är därför att kommunen tecknar hållbarhetslöftet inom minskad klimatpåverkan på övergripande åtgärdsnivå i november 2023 och sedan uppdaterar löftet med specifika aktiviteter under 2024 då även en resurs- och kostnadsuppskattning kan göras. Förslaget är framtaget i samråd med Länsstyrelsen i Uppsala län som är tydliga med att löften kan adderas till under samma period. Signering av hållbarhetslöften görs av kommunstyrelsens ordförande vid en årlig ceremoni där länets åtgärdsarbete uppmärksammas.

Ärendets beredning

Då de omarbetade åtgärderna för programmet Minskad klimatpåverkan ännu inte förankrats och analyserats i förvaltningsorganisationen så har endast en första sondering kring vilka åtgärdsområden som kan komma att bli aktuella gjorts inom KLF och i samarbete med SBF. Det innebär att åtgärdsområdena kan komma att justeras under våren 2024 då förvaltningarna får möjlighet till ett fördjupat analysarbete. Viljan att teckna nya löften inom Minskad klimatpåverkan står dock fast.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsens ordförande tecknar hållbarhetslöften på en övergripande åtgärdsnivå inom följande tio områden:

- Fossilfria tjänstefordon och fossilfri arbetspendling och möteskultur
- Minska klimatpåverkan från flygresor
- Minska klimatpåverkan från godstransporter
- Minska klimatpåverkan från arbetsmaskiner
- Främja laddinfrastruktur eller tankmöjlighet av fossilfria drivmedel
- Minska energi - och effektanvändning och öka flexibilitet
- Öka produktion och användning av återvunnen eller fossilfri energi och fossilfria drivmedel
- Återvätning av torvmark
- Öka kolinlagring i byggmaterial och biokol
- Utforma skötsel av grönytor för att öka kolinlagring

Kommunledningsförvaltningen ser hållbarhetslöften som ett bra verktyg för att förverkliga den politiska ambitionen i kommunfullmäktiges långsiktiga plan för 2020-2023 och för att driva på arbetet med en minskad klimatpåverkan.

Att arbeta med åtgärdsprogrammen ger kommunen möjlighet att konkretisera sitt hållbarhetsarbete under en flerårsperiod. Att teckna hållbarhetslöften ger också kommunen bra förutsättningar att sätta fokus på åtgärder för att fortsätta sitt arbete med att minska klimatpåverkan.

Ekonomiska konsekvenser

Resurs- och kostnadsbedömningar kommer ligga i det förslag som arbetas fram under 2024 med specifika aktiviteter kopplade till respektive åtgärd. Att jobba förebyggande med minskad klimatpåverkan ligger i linje med de mål som kommunen har satt upp.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Minskad klimatpåverkan är ett viktigt fokusområde för ett väl fungerade framtida samhälle, på alla de tre planen inom hållbarhet, social, miljömässig och ekonomisk.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2023-10-03.

Inbjudan att teckna hållbarhetslöften, Länsstyrelsen i Uppsala län, 2023-09-21.

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Åsa Olsson
Kansli- och utredningschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsens ordförande
Länsstyrelsen i Uppsala län

INBJUDAN

Välkommen att teckna hållbarhetslöfte för att bidra till ett hållbart län

Hållbarhetslöften är en frivillig avsiktsförklaring mellan Länsstyrelsen och aktörer i länet med syfte att stärka genomförandet av åtgärdsprogrammen i Färdplan för ett hållbart län. För att nå miljömålen måste ambitionsnivån höjas och länets aktörer samarbeta.

Länsstyrelsen bjuder härmed in aktörer i länet att teckna hållbarhetslöften och delta i genomförandet av

de regionala åtgärdsprogrammen:

- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för vatten
- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för ekosystem och biologisk mångfald och
- Färdplan för ett hållbart län – åtgärder för minskad klimatpåverkan
- Färdplan för ett hållbart län - åtgärder för miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Åtgärdsprogram:

[Minskad klimatpåverkan 2023-2027](#)

[Ekosystem och biologisk mångfald 2020-2023](#)

[Vatten 2021-2024](#)

[Samhällsutveckling 2023-2026](#)

Ett hållbarhetslöfte är en frivillig avsiktsförklaring mellan länsstyrelsen och aktörer i länet. Löftet beskriver de åtgärder en aktör åtar sig att genomföra ur ett regionalt åtgärdsprogram för miljömålen. Genomförandet följs upp årligen.

Vill din organisation teckna ett hållbarhetslöfte och bidra till ett hållbart Uppsala län?

Kontakta länsstyrelsen via e-post: hallbarhetsloften.uppsala@lansstyrelsen.se.

Läs mer på [Åtgärdsprogram inom miljömål | Länsstyrelsen Uppsala \(lansstyrelsen.se\)](#)

Med hopp om god uppslutning i arbetet för ett hållbart Uppsala län.

Landshövding Stefan Attefall

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN